

HET STEDELIJK MUSEUM EN DE SPELEN

Het Stedelijk Museum was in 1928 een officiële locatie bij de Olympische Spelen in Amsterdam. Vijf jaar eerder was daar al een expositie geweest als voorbereiding op de Spelen van 1924. Zowel het Stedelijk Museum als de olympische beweging heeft hier amper weet meer van.

Jurryt van de Vooren

Op 14 juli 1923 werd in het Stedelijk Museum Amsterdam de expositie 'Sport in de Kunst' geopend. Adri Altink schrijft hierover in zijn boek *De Muzen op het schavot*, waarover elders in deze *de Sportwereld* meer staat. De tentoonstelling was een voorbereiding op de Kunstolympiade van 1924 in Parijs, 'om te zorgen dat Nederland ook op dat gebied een goed figuur zal maken'.

Het initiatief was genomen door de Nederlandsche Athletiek Unie – en dus niet door het Nederlandsch Olympisch Comité. *De Telegraaf* ondersteunde de tentoonstelling, zodat er in de media in ieder geval aandacht voor was. Het idee was om het elk jaar te gaan doen, samen met kunstenaarsvereniging Sint Lucas. Voor zover ik weet, was dit de eerste grote expositie in ons land met sport als verbindend thema.

Deze expositie in een benedenzaal van het Stedelijk werd niet bepaald juichend ontvangen. Niet gek, want er was een hele korte voorbereidingstijd geweest en de meeste kunstenaars hadden geen zin om zich op afroep op de sport te storten, en al helemaal niet omdat er misschien een medaille mee te winnen was. De inspiratie laat zich niet sturen door de Olympische Spelen en zo waren de ingezonden werken wat matig van kwaliteit.

Sport en kunst zijn ook niet de makkelijkste werelden om met elkaar te verbinden, vatte het *Algemeen Handelsblad* bondig samen in zijn recensie: 'De schilders vinden, dat de sportmensen over 't algemeen te weinig smaak voor kunst hebben; en onder de laatsten zijn er die de kunstenaars verwijten geen oog te hebben voor de schoonheid van beweging en van stand, die, zoowel te water als te land, het sportterrein biedt.'

De Spelen van 1928

Desondanks was het Stedelijk Museum in 1928 een officiële olympische locatie. Eigenlijk was dat niet de bedoeling geweest, omdat er op het stadionterrein in Zuid een tentoonstellingsruimte gebouwd had moeten worden. Vanwege de hoge kosten ging dat echter niet door, zodat er naar het Stedelijk werd uitgeweken. Cornelis Baard werd als museumdirecteur zelfs de voorzitter van het Uitvoerend Comité van deze Kunstolympiade.

En zo bereikte het nieuws over de Olympische Spelen op 16 juni 1928 de voorpagina van weekblad *De Kunst*: 'Hoogemasten, waaraan de Olympiade-vlag, naast het vroolijke oud-Hollandsche oranje-blanje-bleu wappert, en groote houten borden, waarboven pijlen in felle kleuren zijn aangebracht, wijzen den voorbijganger er op dat iets bizonders is te doen in ons stedelijk museum.'

Nederland deed het goed op deze Kunstolympiade met twee gouden medailles – van de vijf! De schilder Israëls won, zoals hierboven al gezegd, een gouden plak, net als architect Jan Wils. Zo staan deze twee namen nog steeds in de eregalerij in het Olympisch Stadion met daarop alle Nederlandse winnaars van olympisch goud.

Een eeuw later is deze kennis verloren gegaan. Zo sprak ik in 2010 met Job Ubbens, omdat ik wist dat hij een groot liefhebber is van Isaac Israëls. Dat zijn held winnaar was van olympisch goud, was hem echter onbekend. En ook het Stedelijk Museum weet niet meer dat het ooit een olympische locatie was. Sport en kunst zijn inderdaad niet de makkelijkste werelden om met elkaar te verbinden.

www.sportgeschiedenis.nl

Minister Waszink opent de sporttentoonstelling in het Stedelijk Museum in 1928.